

Λαϊκές ιστορίες

popular stories

λαϊκές ιστορίες

popular stories

Concept

Laure Jaffuel

Κείμενα, επιμέλεια συνε- ντεύξεων & μεταφράσεις

Σάντρα Οντέτ Κυπριωτάκη

Φωτογραφίες

Elina Belou

Γραφιστικός σχεδιασμός

Ella Villaumié

Concept

Laure Jaffuel

Texts edited and translated

Sandra Odette Kypriotaki

Photos

Elina Belou

Graphic design

Ella Villaumié

Το παρόν έργο με τίτλο Λαϊκές Ιστορίες - εικαστική εγκατάσταση και έκδοση - αποτελεί πρωτότυπη δημιουργία που χρηματοδοτήθηκε από τον Δήμο Χανίων και την ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ μέσω του προγράμματος Ανοιχτά Πανιά. Η πρώτη παρουσίαση έλαβε χώρα στα Χανιά το έτος 2022, την περίοδο Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου.

The project Popular Stories - site specific installation and publication - is in its original form funded by the Municipality of Chania and the Cultural Organization of Chania Municipality - Center for Mediterranean Architecture as part of the program "Open Sails". The project took place in Chania in 2022, period September-December.

ΧΑΝΙΑ
2022

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΠΑΝΙΑ

Οργάνωση - Παραγωγή
Administration - production

Συνδιοργάνωση
Co-production

Υπό την αιγίδα
Under the aegis of

Το καλοκαίρι του 2022, πήγαμε και γνωρίσαμε ανθρώπους στα Χανιά για να ακούσουμε τις ιστορίες τους. Συναντήσαμε ανθρώπους που παράγουν, που κατασκευάζουν τοπικά, που φτιάχνουν τα πάντα στο χέρι, χρησιμοποιώντας ντόπιους πόρους. Ένας μαχαιράς, ένας επιπλοποιός, μια αρχαιολόγος, ένας βοτανολόγος, βυρσοδέψες, κοσμηματοποιοί, μια υφάντρα και ένας κεραμίστας.

Αυτή η έκδοση συγκεντρώνει μέρη των συνεντεύξεων των χειροτεχνών και παραγωγών καθώς και φωτογραφίες που τραβήξαμε στα εργαστήρια και τους χώρους τους. Καθώς περπατάς στην πόλη ίσως συναντήσεις τις ιστορίες τους. Σε στάσεις λεωφορείων, σε διαφημιστικές πινακίδες, αφίσες στο δημόσιο χώρο και στο κέντρο της πόλης σκορπάνε τη φωνή τους.

*Έχουμε επιλέξει να κρατήσουμε τον προφορικό λόγο των συνεντεύξεων στα κείμενα.

In summer 2022, we went to meet people in Chania to hear their story. We met men and women producing locally, by hand, and with immediate resources. We met knife and cabinet makers, archéologists and botanists, farmers and tanners, jewelry makers and luthiers, weavers and ceramists. This publication compiles interviews' extracts of these craftsmen / women and photos taken in their workshops / working environments. While walking in the city, you might encounter their stories. On bus stops and billboards, posters are spread around the public space to share their voice.

*We have chosen to keep the spoken word of the interviews in the transcripts/ texts.

Με την συμμετοχή των

Κατερίνα Μακρυγιάννη και τη μητέρα της Εύα, κοσμηματοποιοί. Χρύσα Μπούρμπου, βιο-αρχαιολόγος. Μανώλης και Κωνσταντίνος Βροντάκης, βυρσοδέψες. Βασίλης Πλατσάκης, επιπλοποιός. Βαγγέλης Μιχελάκης, γεωπόνος ενδημικών φυτών. Κώστας Αποστολίδης, κεραμίστας. Σάντρα Κάλβο, υφάντρα. Σταύρος Πατεράκης, μαχαιράς. Αναστάσης Εφεντάκης, παραγωγός αβοκάντο. Αντωνής Βερικάκης, οργανοποιός.

Ευχαριστούμε τους

Μυρτώ Λάβδα, επιμελήτρια, Παναγιώτης Σημαντηράκης, Δήμαρχος Χανίων, Γιάννης Γιαννακάκης, Αντιδήμαρχος Πολιτισμού, όλη την ομάδα του Δήμου, Μάνθος Καλαϊτζάκης, τεχνική υποστήριξη, καθώς και την επιτροπή του φεστιβάλ.

Ένα ιδιαίτερο ευχαριστώ στους

Σάντρα, Ελίνα, Ελλά, Δημήτρη, Κατερίνα και τους γονείς της, Χρύσα και το Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων, Βασίλης, Βαγγέλης, Κώστας, Σάντρα, Μανώλης & Κωσταντίνος, Σταύρος, Αναστάσης & Μίκυ, Αντώνης και συνεργάτες, Κώστας & Αριστείδης.

Ευχαριστούμε όλες και όλους όσους συναντήσαμε κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων και συνέβαλαν στην έρευνά μας.

With the contribution of

Katerina Makryianni and her mother Eva, jewelry maker. Chryssa Bourbou, bio-archeologist. Emmanouil Vrontakis and his son Konstantinos, leather tanner. Vassilis Platsakis, furniture maker. Vaggelis Michelakis, endemic plants agronomist. Kostas Apostolidis, ceramist. Sandra Calvo, textile weaver. Stavros Paterakis, knife maker. Anastassis Efentakis, avocado producer. Antonis Verikakis, luthier, lauto maker.

Thanks to

Myrto Lavda, curator, Panagiotis Simandirakis Mayor of Chania, Yiannis Giannakakis, deputy mayor for culture, all the municipal team, Matthaios Kalaitzakis, technical support and all the festival jury committee.

And special thanks to

Sandra, Elina, Ella, Dimitris, Katerina and her parents Eva and Nikos, Chryssa and the New Archeological Museum of Chania, Vassilis, Vaggelis, Kostas, Sandra, Emmanouil and Konstantinos, Stavros, Anastassis and Miky, Antonis, to all their collaborators, Kostas and Aristeidis.

Thank you to all the people we encountered during the interviews and to the ones who contributed to the research and the project.

λαϊκές ιστορίες

p.8 Τα κάνουμε όλα στο χέρι. Η παράδοση είναι στο DNA μας κι έτσι πάντα στα σχέδιά μας.

p.14 Είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζεις το παρελθόν σου. Σε βοηθάει να κατανοήσεις το παρόν και να φανταστείς το μέλλον. Μέσα από τη δουλειά μου έχω συνειδητοποιήσει ότι είμαστε όλοι αστερόσκηνη.

p.18 Το '80 υπήρχαν περίπου 80 βυρσοδεψεία στα Χανιά. Τώρα είμαστε μόνο 5. Του χρόνου δεν θα υπάρχει κανένας.

p.26 Τι είναι όμορφο; Τι σημαίνει; Κάτι με σωστές αναλογίες; Κοιτάζω και παρατηρώ την πόλη.

p.32 Η επιστημονική μάχη της βιοποικιλότητας. Η λύση είναι ένας μεγάλος, δημόσιος, βοτανικός κήπος.

p.38 Βλέπω τα κτήρια στην παλιά πόλη και το λιμάνι: αμμώδη και τραχιά. Συνδέομαι με τα καθημερινά μου ερεθίσματα και εμπνέομαι.

p.44 Στην Κρήτη όλοι είχαν έναν αργαλειό στο σπίτι. Παλιά οι άνθρωποι ήταν χειροτέχνες. Σήμερα είμαστε περισσότερο αγοραστές παρά δημιουργοί.

p.50 Οι Κρητικοί είχαν πάντοτε το κρητικό μαχαίρι στη ζώνη. Το χρησιμοποιούσαν για όλες τις δουλειές· ήταν ένα εύχρηστο μαχαίρι.

p.56 Δουλεύω σκληρά αλλά μου αρέσει να βρίσκομαι στο χωράφι. Μου δίνει εσωτερική γαλήνη. Δεν θα μπορούσα να δουλέψω σε γραφείο ξανά.

p.62 Κατασκευάζω όργανα γιατί θέλω να κρατήσω την παράδοση ζωντανή. Δεν χρειάζεται να είσαι επαγγελματίας για να παίζεις μουσική.

popular stories

p.8 We do everything by hand. Tradition is in our DNA so it is always in our designs.

p.15 It's very important to know your past; it helps you understand your present and visualise the future. My job has helped me realise that we are all stardust.

p.19 In the 80's there were around 80 tanners in Chania. Now we are only 5. Next year there will be no one.

p.26 What do we call a beautiful thing? What does it mean? Something with good proportions? I look around the city and I observe.

p.32 The scientific battle of biodiversity. The solution is a big state botanical garden.

p.38 I see the buildings in the old town and the old harbor: sandy and rough. I connect with my everyday stimuli and I get inspired.

p.45 In Crete everyone had a loom at home. Before people were more makers. Nowadays we are more shoppers than makers.

p.51 The Cretans had the Cretan knife always in their belt. It was used for everything, for all jobs; it was a handy knife.

p.57 I work a lot but I like to be here in the fields, it gives me inner peace. I could never work in an office again.

p.62 I make instruments because I want to keep the tradition. You don't have to be a professional to play music.

Κατερίνα Μακρυγιάννη, κοσμηματοποιός

Η μητέρα μου είναι από τα Χανιά. Οι γονείς μου λατρεύουν την τέχνη και τη χειροτεχνία και έτσι το 1988 αποφάσισαν να ξεκινήσουν αυτή την επιχείρηση. Σε αυτό το εργαστήριο μεγάλωσα. Θυμάμαι, ως παιδί, τους γονείς μου να προσπαθούν να κατασκευάσουν πράγματα, να βρουν έμπνευση, να σχεδιάσουν. Έμαθα όλες τις τεχνικές και την αισθητική από τη μαμά μου. Οι γονείς μου αγαπούσαν τη λαογραφική τέχνη, κι έτσι, κατά κάποιον τρόπο, μπορείτε να το δείτε στα κοσμήματά μας. Χρησιμοποιούμε παραδοσιακά κρητικά κιλίμια και τα ενσωματώνουμε με σύγχρονο τρόπο. Η ιδέα ξεκίνησε όταν η μητέρα μου πήρε ένα παλιό κιλίμι από τη γιαγιά μου, πήρε τις κλωστές και έφτιαξε τα σκουλαρίκια που τελικά έγιναν το κόσμημα - υπογραφή μας.

Συνδυάζουμε μέταλλο και ύφασμα. Φτιάχνουμε χάντρες στο χέρι με διάφορες τεχνικές. Χρειάζεται πολύς πειραματισμός και χρησιμοποιούμε παραδοσιακές γνώσεις και τεχνικές.

Κάνουμε τα πάντα στο χέρι. Η παράδοση είναι στο DNA μας, επομένως είναι πάντα στα σχέδιά μας.

Η μαμά μου κάνει μοναδικά, ιδιαίτερα σχέδια, μικρά γλυπτά.

Δεν ξέρεις από πού θα σου έρθει η έμπνευση. Έχουμε τα πάντα στο εργαστήριο, πολλά υφάσματα και υλικά και ενώ δουλεύουμε και πειραματιζόμαστε έρχεται η έμπνευση.

Katerina Makryianni, jewelry maker

My mother is from Chania. My parents love art and crafts so in 1988 they decided to start this business. I grew up in this workshop. I remember, as a kid, my parents trying to make things, find inspiration, design. I learnt all the techniques and the aesthetic from my mum. My parents loved folklore art so, in a way, you can see this in our jewelry. We are using traditional Cretan kilims and we incorporate them in a modern and contemporary way. The idea began when my mother took a damaged kilim from my grandmother, took the threads and made our signature earrings.

We combine metal and fabric. We make beads by hand with different techniques. It takes a lot of experimentation and we use traditional knowledge and skills.

We do everything by hand. Tradition is in our DNA so it is always in our designs.

My mum does only unique designs, small sculptures. She loves primitive styles.

You don't know where the inspiration comes from. We have everything in the workshop, lots of fabrics and material and while working and experimenting, the inspiration comes.

12

13

Χρύσα Μπούρμπου, βιο-αρχαιολόγος

Βλέπω τους ανθρώπους πίσω από τα αντικείμενα. Μελετώ τα ανθρώπινα οστά και προσπαθώ να ανασυνθέσω τη ζωή των ανθρώπων στο παρελθόν. Χρησιμοποιούμε άνθρακα και άζωτο και μπορούμε να ανακατασκευάσουμε για παράδειγμα, τις διατροφικές συνήθειες των ανθρώπων. Χρησιμοποιούμε επίσης χημική ανάλυση για να προσδιορίσουμε τα πρότυπα θηλασμού και απογαλακτισμού στα παιδιά.

Έχουμε αυτή την ιδέα για την Αρχαιολογία, ότι ανακαλύπτουμε αριστουργήματα, χρυσό, ομορφιά κ.λπ. Τείνουμε όμως να ξεχνάμε ότι πίσω από αυτόν τον εκπληκτικό πολιτισμό, υπάρχει κάποιος. Συγκεκριμένοι άνθρωποι που δεν γνωρίζουμε τις ιστορίες τους. Η δουλειά μου είναι να γράφω την οστεο-βιογραφία τους.

Χρειάζεται να επικοινωνήσουμε το μυστικό νόημα της Αρχαιολογίας στο κοινό. Το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο των Χανίων θα βοηθήσει να αλλάξει αυτή η νοοτροπία.

Είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζεις το παρελθόν σου γιατί σε βοηθά να κατανοήσεις το παρόν και να οραματιστείς το μέλλον.

Ως άνθρωποι, δεν έχουμε αλλάξει τόσο πολύ. Ο αρχαίος άνδρας και η αρχαία γυναίκα είχαν τις ίδιες αγωνίες με εμάς· ο τρόπος που υποφέρεις από πονόδοντο είναι ο ίδιος όπως πριν. Η μόνη διαφορά είναι ότι σήμερα υπάρχει θεραπεία. Ωστόσο, και στο παρελθόν είχαν κομπρέσες με αποστάγματα βοτάνων που επίσης λειτουργούσαν. Τώρα προσπαθούμε να συνειδητοποιήσουμε πόσο σημαντικό είναι το παρελθόν και να το επανεφεύρουμε. Προσπαθούμε να ζούμε με έναν πιο βιώσιμο τρόπο, όπως έκαναν και παλιά.

Για τους Έλληνες το παρελθόν είναι βαρύ φορτίο. Το ένδοξο παρελθόν. Δεν πρέπει να θεοποιούμε το παρελθόν, αλλά να το σεβόμαστε. Αν δεν ξέρεις από πού έρχεσαι, δεν καταλαβαίνεις τι κάνεις και γιατί.

Τα μουσεία και οι χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς έχουν πλέον έναν βασικό ρόλο: μπορούν να βοηθήσουν τους ανθρώπους να εμπλακούν σε έναν πιο πράσινο, βιώσιμο τρόπο ζωής. Μπορούν να ενδυναμώσουν τη συλλογική συνείδηση. Το μουσείο ως θεσμός διαμορφώνει ανθρώπους, σε ατομικό επίπεδο, αλλά και ομάδες ως συλλογικότητα – τα σχολεία για παράδειγμα. Σε ένα άλλο επίπεδο, χτίζει κοινωνίες και συμπεριφορές. Το μουσείο πρέπει να ξεφύγει από αυστηρές ακαδημαϊκές γραμμές και να σκεφτεί τους ανθρώπους που το επισκέπτονται και πώς να τους κάνει να συνδεθούν.

Η δουλειά μου με βοήθησε να συνειδητοποιήσω ότι είμαστε όλοι αστερόσκηνη!

Το να δουλεύεις με ανθρώπινα οστά και να αντιμετωπίζεις τον θάνατο, κατά κάποιο τρόπο, σε κάνει πιο συνειδητοποιημένο σχετικά με το πόσο εύθραυστη είναι η ζωή. Θα πρέπει να επικεντρωθούμε περισσότερο σε έναν αρμονικό τρόπο ζωής και να απολαύσουμε το παρόν. Όταν βλέπεις έναν σκελετό, συνειδητοποιείς ότι είμαστε όλοι φτιαγμένοι από οστά. Αυτό είναι! Όλοι καταλήγουμε εκεί.

Chryssa Bourbou, bio-archeologist

I see the people behind the objects. I study the human remains and try to reconstruct the life of people in the past. We use carbon and nitrogen and we can reconstruct the dietary habits of people for example. We also use chemical analysis for figuring out the breast-feeding and weaning patterns in children.

We have this idea of archeology that we reveal masterpieces, gold, beauty, etc. For me, we tend to forget that behind this amazing civilisation, there must be someone. Specific persons that we don't know their stories. My job is to write their osteobiography.

We still need to communicate the secret meaning of Archeology to the public. The new museum of Chania will help change this mentality.

It's very important to know your past because it helps you understand your present and visualise the future.

As humans, we haven't changed so much. The ancient man and woman had the same anxieties than us; the way you suffer from toothache is the same as before. The only difference is that today you have remedies. However, in the past they had compresses with herbal essences that also worked. We are now trying to realise how important the past is and reinvent it. We are trying to live in a more sustainable way, as they did.

For Greek people the past is a heavy burden. The glorious past. We shouldn't idolise the past, but respect it. If you don't know where you come from, you don't understand why and what you are doing.

Museums and cultural heritage sites have one main role now: they can help people engage in a greener life, in a more sustainable way of living.

They can raise collective consciousness. The museum as an institution shapes people, on an individual level, but also groups in a collective - schools for example. At a higher level, it builds societies and behaviors. The museum has to get out of strict academic lines and think about the people who are visiting and how to make them connect.

My job has helped me realise that we are all stardust!

Working with human bones and dealing with death, in a way, makes you more conscious about the fragility of life. We should focus more on a harmonious way of living and enjoying the present. When you see a skeleton you realise we are all made of bones. That's it! We all end up there.

16

17

Μανώλης και Κωνσταντίνος Βροντάκης, βυρσοδέψες

Η βυρσοδεψία ξεκίνησε στα Χανιά τέλη 1700 γιατί βοήθησε πολύ το μέρος, η θάλασσα: ήταν εργαλείο για τους βυρσοδέψες. Παλιότερα όλη η διαδικασία, η αποτρίχωση, το μαλάκωμα, η απασβέστωση γινόταν στη θάλασσα. Τώρα γίνεται στις βαρέλες.

Το '80 ήμασταν περίπου 80 επιχειρήσεις και τώρα είμαστε μόνο 5. Του χρόνου δεν θα είναι κανείς γιατί μας κλείνουν, δυστυχώς.

Πλέον κατατασόμαστε ως βαριά βιομηχανία. Από άποψη υπολλειμάτων ή κατανάλωσης ενέργειας δεν είμαστε βαριά βιομηχανία. Τώρα κυνηγάμε να αλλάξει αυτό το πλαίσιο.

Εμείς όμως είμαστε αυτή η περιοχή. Το όνομα είναι από το δέρμα, το ταμπάκ. Η περιοχή είναι άρρηκτα συνδεδεμένη πολιτιστικά και αρχιτεκτονικά με τη βυρσοδεψία.

Σε μια δύσκολη δουλειά σαν αυτή, αν δεν την αγαπάς δεν μπορείς να επιβιώσεις. Φεύγεις. Το δυσκολότερο εδώ είναι ότι θεωρούμαστε πάντα ένα παρακμιακό επάγγελμα. Τα απόβλητά μας έπεφταν στη θάλασσα. Η τανίνη όταν πέφτει στο νερό κοκκινίζει. Μετά έλεγαν ότι μολύναμε. Οι τρίχες, το λίπος, το βελανίδι, ό,τι έπεφτε στη θάλασσα ήταν τροφή για την χλωρίδα και την πανίδα της θάλασσας.

Τώρα πια δεν πετάμε τίποτα. Δεν υπάρχει καμία υποστήριξη από το κράτος και αυτό είναι κρίμα. Ξαφνικά, αύριο, δεν θα έχουμε το μεροκάματο. Δεν αναρωτιούνται τι είναι το δέρμα. Υπάρχει μια διαφήμιση για τα βυρσοδεψεία ως κτήρια. Το βυρσοδεψείο όμως είναι ο Μανώλης, το δέρμα, η επεξεργασία. Όχι ένα κτίριο μόνο του, ένα άδειο κουφάρι.

Τα ξύλα που κρεμάμε τα δέρματα είναι από μουνιές γιατί είναι ανθεκτικά στο χρόνο. Εδώ κάποια από τα ξύλα είναι και 40 και 50 χρόνων.

Γενικά στα Χανιά κάνανε πάντα σολο-δέρματα, αυτό ήταν το κυριότερο.

Ο γιος μου έχει τελειώσει στο πολυτεχνείο και του άρεσε αυτή η δουλειά και μπήκε. Έχει όνειρο να γίνει επισκέψιμο και εκπαιδευτικό το βυρσοδεψείο μας.

Manolis & Kostantinos Vrontakis, leather tanners

Leather tanning started in Chania at the end of 1700. The location helped a lot, the sea was a tool for tanners. In the past, the whole process, the hair removal, the softening, and decalcification were done in the sea. Now it is done in barrels.

In the 80's we were around 80 tanners in Chania, and now we are only 5. Next year there will be no one left because they are closing us down, unfortunately.

We are now classified as heavy industry. In terms of waste or energy consumption we are not heavy industry. We are now trying to change this context.

We are the region itself. Its name, Tabakaria, means leather, tabak. The area is culturally and architecturally inextricably linked to tanning.

In a tough job like this, if you don't love it you can't survive. You're leaving. The hardest thing is that we have always been considered as a decadent profession. Our waste was falling into the sea and when tannin falls into water it turns red. They were saying we were polluting. The hair, the fat, the acorn, everything that fell into the sea was food for its flora and fauna.

Now we don't throw anything away. There is no support from the state and that is a shame. And suddenly, we won't even have our business anymore. People don't want to know what leather is. Now they are promoting tanneries as buildings. But the tannery is Manolis, the leather, the process. A building by itself is an empty carcass.

The wood where we hang the leather is made of mulberry because they are resistant to time. Some of the wood here is 40-50 years old.

In Chania they always made sole skins, that was the main thing.

My son has graduated from the polytechnic school but he liked the tannery and joined. His dream is to make our tannery accessible and educational.

20

21

24

25

Βασίλης Πλατσάκης, επιπλοποιός

Ο πατέρας μου με τα αδέρφια του ξεκίνησαν το εργαστήριο το 1963. Βρίσκομαι εδώ από όταν θυμάμαι τον εαυτό μου. Διαβάζω πολλά περιοδικά, παρακολουθώ το design, τις τάσεις παγκοσμίως.

Η συμμετρία, αυτό που ονομάζουμε όμορφο πράγμα... Τι σημαίνει; Τι είναι όμορφο; Κοιτάζω γύρω μου και παρατηρώ.

Στην πόλη βλέπω λάθη που με ενοχλούν πολύ. Βλέπω κάποιες λεπτομέρειες που στα μάτια μου είναι άσχημες. Έτσι προσπαθώ να προτείνω κάτι άλλο. Μου αρέσει η ομορφιά, δεν μπορώ να το εξηγήσω αλλιώς.

Ο πατέρας μου είχε γούστο. Μου έδωσε αυτή τη βάση από την οποία ξεκίνησα. Το πιο σημαντικό ήταν οι τεχνολογίες που ήξερε και μου έμαθε. Ήταν ειδικός στο έπιπλο και εγώ ήμουν ο βοηθός του. Έμαθα μέσα από τις συνεργασίες μας με διακοσμητές και αρχιτέκτονες να διαβάζω τα σχέδια.

Μπορείς να εκτιμήσεις τι είναι όμορφο ακόμη κι αν δεν είναι του γούστου σου.

Εγώ ξεκινάω πάντοτε από την χρηστικότητα και ύστερα βλέπω πώς μπορεί αυτό να γίνει όμορφο. Ότι είναι όμορφο στα μάτια σου, είναι όμορφο και στα χέρια σου. Οι αναλογίες σε ένα έπιπλο είναι το Α και το Ω. Τι πόδια θα έχει ο μπουφές, ποιο το ύψος του, οι πόρτες του;

Οι άνθρωποι άρχισαν λόγω της πανδημίας να περνάνε πιο πολύ χρόνο μέσα στο σπίτι. Είμαστε πιο προσεκτικοί στο μέσα, στο design. Η δημιουργία επίπλων είναι μια πραγματική τέχνη, κι αυτό είναι κάτι το εξαιρετικό και το συναρπαστικό.

Κάνουμε event τέχνης και πειραματικής μουσικής μέσα στο εργαστήριο. Στην Κρήτη έχουμε ξύλο καρυδιάς που είναι εξαιρετικό ξύλο και το αγαπώ.

Vasilis Platsakis, cabinetmaker

My father and his brothers started this workshop in 1963. I've been here as long as I can remember. I read a lot of magazines on design and trends worldwide.

What do we call a beautiful thing? What does it mean? What is beauty? I look around and observe.

In the city I see mistakes that bother me. I see some details that, in my eyes, are ugly. So I am trying to suggest something else. I like beauty, I can't explain it otherwise.

My father had taste. His craftsmanship was the most important thing that he knew and taught me. He specialised in cabinet-making and I was his assistant. I learned to read designs through our collaborations with designers and architects.

You can appreciate something beautiful even if it is not to your taste.

I always begin with an object's practical use and then see how it can become beautiful. Something beautiful in your eyes is also beautiful in your hands. The proportions in a piece of furniture are the A and Z. What is its height, where are its doors?

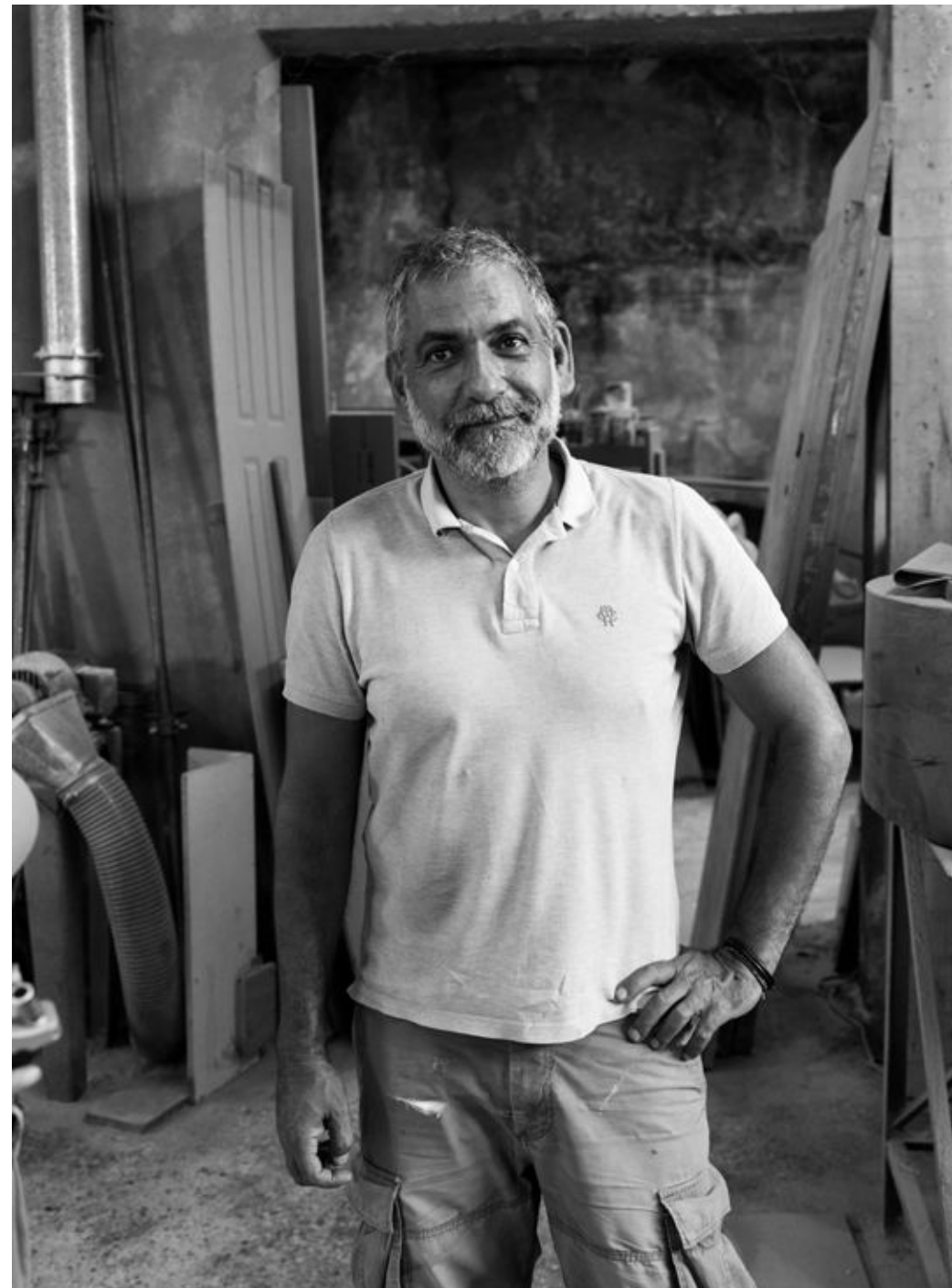
Due to the pandemic, people started spending more time indoors. We care more for the inside, for the design. Making furniture is a real art, and that is extraordinary and exciting.

We also organise art and experimental music events in the workshop. In Crete we have oak wood which is an excellent wood and I love it.

28

29

30

31

Βαγγέλης Μιχελάκης, γεωπόνος ενδημικών φυτών

Ο παππούς μου, ο Βαγγέλης, ήταν για μένα έμπνευση. Κάθε χρόνο, σαν παιδί, φυτεύαμε φασόλια. Μια χρονιά καθυστερησα. Δεν ζήτησα από τον παππού να πάμε να τα φυτέψουμε. Πήγα το Μάη και του το λέω. “Ε τώρα είναι πολύ αργά πια. Έβαλα ήδη ντομάτες” μου απάντησε. Θύμωσα τόσο πολύ που πήγα και ξεπάτωσα όλες τις ντοματιές! Ο παππούς μου με κοίταζε και γελούσε.

Δεν μπορείς να πουλήσεις παραδοσιακές ποικιλίες σπόρων και φυτών. Για να κάνεις μια ποικιλία νόμιμη είναι πολύ δύσκολο. Η βασική μου ενασχόληση είναι να διασώσω άγρια, ενδημικά φυτά.

Η Αρτεμισία, ένα ενδημικό φυτό με το οποίο ξεκίνησα την ενασχόλησή μου, συνδέεται πιθανά και με τα σημεία όπου βρισκότανε τα αρχαία στρατόπεδα. Οι στρατιώτες χρησιμοποιούσαν το λάδι της στα πρησμένα από το περπάτημα και τις κακουχίες πόδια τους και τα θεράπευε.

Το βασικό πρόβλημα είναι η αναπαραγωγή. Δεν βρίσκεις κρητικές ποικιλίες να καλλιεργήσεις, όπως για παράδειγμα το κρητικό φασκόμηλο. Δημιούργησα τη δική μου τράπεζα σπόρων αλλά δεν μπορεί νόμιμα κάποιος ιδιώτης να το κάνει αυτό, ακόμη κι αν μια ποικιλία βρίσκεται σε κίνδυνο.

Η επιστημονική μάχη της βιοποικιλότητας. Η λύση ένας μεγάλος, δημόσιος βοτανικός κήπος.

Έχουμε έναν συνεταιρισμό κι από εκεί προσαθώ να προωθήσω φυτά κατάλληλα για αστικό πράσινο. Εδώ κάνω και μερικά τροπικά φυτά στο θερμοκήπιο. Για αστικό πράσινο, τα τροπικά είναι φοβερά. Κάνεις ζούγκλα ολόκληρη.

Vangelis Michelakis, endemic plants botanist

My grandfather, Vangelis, was an inspiration to me. Every year, as a child, we planted beans. One year, I was late and didn't ask grandpa to plant them. I went in May and told him. «Well, it's too late now. I have already planted the tomatoes» he replied. I got so angry that I went and tore all the tomatoes from the ground. My grandfather was looking at me laughing.

You cannot sell traditional varieties of seeds and plants. It's very difficult to make a variety legal. My main occupation is to save wild, endemic plants.

Artemisia is an endemic plant with which I started my work. They say it's probably connected to places where the ancient army camps were located. The soldiers used Artemisia's oil on their swollen feet and it healed them.

The main issue is the propagation material. You don't find Cretan varieties to grow and cultivate, such as the cretan salvia for example. I have set up my own seed bank but it is not legal for a private person to do that, even if a variety is endangered.

The scientific battle of biodiversity. The only solution is a large, public botanical garden.

We also have a cooperative through which I try to promote plants that are suitable for urban green spaces. I also grow some tropical plants in my greenhouse. Tropical plants are amazing for urban green spaces. You can make a real jungle.

34

35

36

37

Κώστας Αποστολίδης, Kostas Apostolidis, κεραμίστας ceramist

Ο πηλός είναι κάτι το πραγματικά γήινο. Όταν πειραματίζεσαι με τον πηλό και τον αισθάνεσαι στα χέρια σου, η καρδιά σου θέλει να νιώσει και να εξερευνησει κάτι διαφορετικό. Ήθελα να νιώσω κάτι ωμό, κάτι τραχύ και πιο σκληρό.

Είσαι σε θέση να αισθανθείς ακόμη και ένα χρώμα. Όταν έφτιαξα για πρώτη φορά μια συλλογή κοσμημάτων, όλα ξεκίνησαν από ένα χρώμα. Θυμάμαι ότι παρατηρούσα τη θάλασσα και ήθελα να φτιάξω ένα σμάλτο που θα της μοιάζει. Το χρώμα της θάλασσας εξαρτάται από την ώρα της ημέρας: αλλάζει συνεχώς. Το ονόμασα: hypercolor blue.

Επίσης, εμπνέομαι από το τραχύ εξωτερικό των κτιρίων. Το άγγιγμα, τα μάτια, ο ήχος. Μπορείς ακόμη και να ακούσεις έναν τραχύ ήχο και να εμπνευστείς.

Μεγάλο μέρος της έμπνευσής μου προέρχεται από μέρη στα Χανιά. Μπορείς να φανταστείς και να συνδεθείς. Πώς συναντά η θάλασσα τον ήλιο; Ένα μπλε σμάλτο σε μια επιφάνεια τερακότα. Η σύνδεση του υγρού με το απορροφητικό υλικό είναι πολύ καλά εδραιωμένη εδώ στα Χανιά, όπως τα βράχια κοντά στη θάλασσα. Το νερό είναι ένα στοιχείο με το οποίο συνδέεσαι στην καθημερινότητά σου.

Βλέπω τα κτίρια στην παλιά πόλη και το λιμάνι των Χανίων. Αμμώδη και τραχιά. Συνδέομαι με τα καθημερινά μου ερεθίσματα και εμπνέομαι.

Clay is something really earthy. When you experiment with clay and you feel it with your hands, your heart wants to sense and explore something different. I wanted to sense something raw, something rough and harder.

You are able to sense a color. When I first made a tableware collection it all started from a color. I remember observing the sea and having the urge to make a glaze that would look like it. The sea's color depends on the time of the day; it changes all the time. I named it: hypercolor blue.

I was also inspired by the rough outside of buildings. The touch, the eyes, the sound. You can even hear a rough sound and get inspiration.

A lot of my inspiration comes from places in Chania. You can imagine and connect. How does the sea meet the sun? A blue glaze on a terracotta surface. The connection between the liquid and the absorbing material is very well established here in Chania, like the rocks near the sea. The water is an element you connect with in your everyday life.

I see the buildings in the old town and the harbor of Chania. Sandy and rough. I connect with my everyday stimuli and get inspiration.

40

41

42

43

Σάντρα Κάλβο, υφάντρα

Η ύφανση με τον αργαλειό είναι κάτι το εξαιρετικά τεχνικό. Δεν έχει να κάνει μόνο με τη δημιουργικότητα. Χρειάζεται δεξιότητες και περιλαμβάνει πολλούς μαθηματικούς υπολογισμούς.

Στην Κρήτη, παλιά, όλοι είχαν έναν αργαλειό στο σπίτι. Η παράδοση ήταν τεράστια. Παλαιότερα, οι άνθρωποι ήταν χειροτέχνες. Σήμερα είμαστε πολύ περισσότεροι αγοραστές παρά δημιουργοί.

Στα Χανιά, παλιά, επεξεργάζονταν το μαλλί, υπήρχαν εργοστάσια που έφτιαχναν κλωστές. Δεν μπορείς να τα βρεις πια εδώ. Δουλεύω πολύ με λινό και βαμβάκι και χρησιμοποιώ 100% μαλλί.

Μαθαίνω παραδοσιακές κρητικές τεχνικές αργαλειού. Το αγαπώ τόσο πολύ που αναπτύσσω άλλες νέες τεχνικές, δεν κάνω μόνο τα παραδοσιακά.

Ξεκίνησα να υφαίνω γιατί είμαι ταπετσερίσα. Μου αρέσει τα πράγματα να είναι μοναδικά, να έχουν τη δική σου αίσθηση.

Ποτέ δεν κάνω δύο πράγματα ίδια. Η μεταμόρφωση με τα χρώματα είναι απίστευτη. Ακόμα κι αν χρησιμοποιείς τις ίδιες τεχνικές, αλλάζεις ένα μικρό πράγμα και η όλη δουλειά είναι εντελώς διαφορετική. Αυτό είναι το μόνο που κάνω: απλώς υφαίνω συνέχεια. Κάνω κυρίως διακοσμητικά τοίχου γιατί έχεις μεγαλύτερη ελευθερία σε αυτό που κάνεις. Φτιάχνω και σάλια δυο μέτρων. Μου αρέσουν τα μεγάλα κομμάτια. Μπορείς να παίξεις κι έχουν πολλές χρήσεις. Βάφω και τις κλωστές στο χέρι, με φυσικά χρώματα. Είναι μαγικό.

Φαντάζομαι το αντικείμενο ενώ υφαίνω.

Πρέπει πρώτα να ετοιμάσεις τη δουλειά, τις κλωστές, τα πλαίσια. Πρώτα κάνεις τους υπολογισμούς - πόσα νήματα θέλω να χωρέσω. Πρέπει να κάνεις μια σειρά από

μαθηματικούς υπολογισμούς και στη συνέχεια να αποφασίσεις τα χρώματα. Και μόνο για να στήσεις τον αργαλειό μπορεί να χρειαστούν 2 ημέρες. Η ίδια η ύφανση απαιτεί μεγάλη προσοχή γιατί δεν μπορείς να κάνεις λάθη. Μου παίρνει περίπου 3 μέρες για να υφάνω και μετά πρέπει να ελέγξω για λάθη. Οπότε συνολικά μου παίρνει μια ολόκληρη εβδομάδα. Ο αργαλειός σου διδάσκει πολλή υπομονή.

Εδώ στα Χανιά άρχισα πραγματικά να υφαίνω. Αποφάσισα να αφιερώσω τον χρόνο μου εδώ για να εστιάσω, να μελετήσω και να υφαίνω. Μου αρέσει να παρατηρώ· μια τόσο διαφορετική παλέτα χρωμάτων, αποχρώσεων και υφών.

Στην Κρήτη δεν θέλουν τα παλιά πράγματα, όπως τα υφαντά που είχε φτιάξει η γιαγιά. Η νέα γενιά όμως παίρνει και πάλι τα ηνία σιγά σιγά. Υπάρχει μια αναβίωση των χειροτεχνιών.

Sandra Calvo, weaver

Weaving is super technical. It's not only about creativity. You need skills and it involves a lot of mathematical calculations.

In Crete everyone had a loom at home in the past. The tradition was huge. Before, people were more makers. Nowadays we are much more shoppers than makers.

In Chania they were processing the wool, there were factories that made threads. You cannot find it here anymore. I work a lot with linen and cotton and I use 100% wool.

I am learning traditional cretan techniques of weaving. I love it so much that I am developing other techniques, I don't do only traditional.

I started weaving because I am an upholster. I like things to be unique, to have your own feel.

I never make two things the same. The transformation with the colors is incredible. Even if you use the same techniques, you change a little thing and the whole work is completely different. This is the only thing I do: I just weave. I do mainly wall hangings because you are more free with what you do. I make shawls, around 2 meters long. I like big pieces. You can play and there are more uses to it. I also hand dye the threads, naturally. It's like magic.

I am picturing the object while I weave.

You have to prepare the work, the threads, the frames. First you do the calculations - how many threads I want to fit. You need to do a series of mathematical calculations and then decide the colours. Just to set up the loom it can take 2 days. Weaving itself takes a lot of focus because you cannot make mistakes. It takes me around 3 days to weave and then you have to check for mistakes. So in total it takes me maybe a whole week. It teaches you a lot of patience.

It was here in Chania that I really started weaving. I decided to take my time here to focus, study and weave. I like to observe; such a different palette of colours, shades, and textures.

In Crete they don't want old things, like weaved stuff that the grandmother had made. The new generation is slowly taking over. There is a revival of crafts.

48

49

Σταύρος Πατεράκης, μαχαιράς

Ο πατέρας μου είχε καφενείο στα μαχαιράδικα. 8 χρονών που πήγαινα στο καφενείο, με εντυπωσίασαν οι σπίθες που έβλεπα τα μαχαιράδικα.

**Το κρητικό μαχαίρι
το 'χανε στη μέση τους
για όλες τις δουλειές.
Ένα εύχρηστο μαχαίρι,
17 πόντους λάμα.**

Και για να σφάζει το ζώο και για αυτοάμυνα.

Εγώ το αναβάθμισα. Του έβαλα σκαλισματά παλί. Η σαΐτα που λέμε, σαν την ουρά του χελιδονιού και το σκαφιδωτό, το χιαστί δηλαδή, αυτά ξεχωρίζουν το κρητικό μαχαίρι.

Το συγκεκριμένο μαχαιράκι το έδινε ο αρραβωνιαστικός δώρο στη μέλλουσα γυναίκα και φορώντας το εκείνη, καταλάβαινε ο άλλος ότι είναι αρραβωνιασμένη, για λόγους τιμής δηλαδή.

Φτιάχνω μόνο κατά παραγγελία. Ένας συλλέκτης ή για κουμπαριά που κάνουν δώρα και θέλουν ένα καλό μαχαίρι. Κόβει το μαχαίρι αλλά είναι αμαρτία να το χρησιμοποιήσεις. Είναι έργο τέχνης και το έχουν για αναμνηστικό.

Εδώ είναι οι αντικριστοί δράκοι, παλεύει το καλό με το κακό. Το κυπαρίσσι ας πούμε είναι σύμβολο μακροζωίας. Με τη μασιά, παίρνανε το καρβουνάκι για το ναργιλέ και με την άλλη μεριά στρίβανε το μουστάκι. Μου παίρνει μια εβδομάδα περίπου να φτιάξω ένα μαχαίρι αλλά δουλεύω όλη μέρα. Έχω τρέλα με αυτά τα μαχαίρια γιατί είναι δύσκολο να τα φτιάξεις, θέλει τέχνη.

Για να ολοκληρωθεί ένα μαχαίρι πρέπει να περάσεις από όλα τα στάδια, από ζωγράφος, από το μέταλλο. Αν δεν μπορείς να κάνεις κάτι από αυτά, το αποτέλεσμα δεν βγαίνει.

Το σκαφιδωτό μαχαίρι μας έμεινε από τους Τούρκους. Μια μεγάλη δυσκολία είναι ότι η λάμα μπαίνει ανάποδα στον τροχό για να κάνεις το σκαφιδωτό. Δεν βλέπω τι κάνω. Αν το βάλεις ίσια, θα φας τη σκαφίδα και είναι άχρηστο.

Μετά κάνω τα σκαλισματά, όλα στο χέρι. Πρώτα ζωγραφίζω και μετά τα κάνω με το καλέμι. Φτιάχνω και τα καλέμια τα ίδια. Μετά φτιάχνω και τη θήκη τη δερμάτινη μόνος μου.

Δεν μπορώ να κάνω το ίδιο πράγμα συνέχεια, όλα είναι αλλιώςίτικα. Τα νέα παιδιά δεν τους ενδιαφέρει αυτή η τέχνη. Αυτά τώρα που βλέπεις δεν θα τα ξαναδείς, δεν ενδιαφέρονται να μάθουν την τέχνη. Τα μαχαίρια μου τα έχουν πάρει από όλες τις ηπείρους.

Stavros Paterakis, knife maker

My father had a coffee shop in the “Mahairadika”. I was 8 years old, I was going to the coffee shop and I was impressed by the sparks from the knife workshops.

**Men kept the Cretan
knife in their belt,
all the time, for all jobs.
A handy knife, with
a 17-point blade.**

Both to slaughter animals and for self-defense.

I upgraded the Cretan knife. I put carvings on it again. What distinguishes the Cretan knife is the shuttle as we call it, that looks like a swallow’s tail, and the scafidoto, the cross of the blade. This particular little knife was given by a man as a gift to his future wife. While she wore it, the others understood that she was engaged, that is, for reasons of honour.

I only make orders for collectors or anyone who wants to offer a good knife as a gift. These knives can cut but it is a shame to use them. It is a piece of art and they keep them only as a souvenir.

Here are the facing dragons: it’s the battle of good against evil. The cypress is a symbol of longevity. With the “masia”, they took the charcoal from the hookah and with the other side they twisted their moustache. It takes me about a week to make a knife and I work all day. I’m crazy about these knives and they’re hard to make, it’s art.

In order to complete a knife you have to go through all the stages, from painter to metalwork. If you cannot, you won’t make it.

We got the scafidoto knife from the Turks. A great difficulty is that the blade is inserted in the wheel upside down, in order to do the cross. I don’t see what I’m doing. If you put it straight, you will destroy it.

Then I do the carvings, all by hand. First I draw and then I do them with the chisel. I also make the chisels. Then I make the leather case myself.

I can’t do the same thing all the time, each one of my knives are different. The younger generations are not interested in this art. What you are seeing now, you will never see again, they are not interested in learning the art. My knives have travelled to all continents.

54

55

Αναστάσης Εφεντάκης, παραγωγός αβοκάντο

Όταν πέθανε ο πατέρας μου, ανέλαβα την επιχείρηση με τα αβοκάντο γιατί είχα την ελευθερία να το κάνω με τον δικό μου τρόπο και να κάνω τα δικά μου λάθη. Είχα παρουσιάσει επίσης ένα πρόβλημα στην πλάτη, επειδή καθόμουν πολλές ώρες μπροστά στον υπολογιστή. Εργαζόμουν ως ηχολήπτης.

Δουλεύω πολύ αλλά μου αρέσει να είμαι εδώ, μου δίνει εσωτερική γαλήνη. Δεν θα μπορούσα ποτέ να δουλέψω ξανά σε γραφείο.

Ο πατέρας μου δεν είχε εμπειρία ως αγρότης. Στα μέσα της δεκαετίας του '80 φύτεψε τα πρώτα 1.500 δέντρα αβοκάντο στο λόφο μας. Στα Χανιά έχουμε μικροκλίμα με πολλή υγρασία και νερό. Αυτό βοηθά στην ανάπτυξη των αβοκάντο. Έχουμε καλό καιρό και καλό έδαφος. Γι' αυτό έχουμε άφθονα αβοκάντο κι έχουν τόσο ωραία γεύση!

Για το οικοσύστημα και το έδαφος, είναι καλό να υπάρχουν διαφορετικά φυτά. Τα δέντρα στα δάση συνεργάζονται με πολλούς καταπληκτικούς τρόπους. Έχουν ομοιόμορφο ριζικό σύστημα και αλληλοβοηθούνται. Καλλιεργώ μερικά μάνγκο και μερικά πεκάν.

Τα δέντρα προσαρμόζονται! Ένα δέντρο εδώ, κάνει περίπου 50 κιλά αβοκάντο. Υπάρχουν χρονιές όμως που ένα δέντρο μπορεί να σου δώσει 200 κιλά! Έχουμε ποικιλίες που είναι καλές για το καλοκαίρι και άλλες για το χειμώνα. Στις αρχές της δεκαετίας του '00 εμφανίστηκε ένα ακραίο βακτήριο. Άρχισα να βρίσκω τρόπους να το ελέγξω γιατί ο πατέρας μου έχασε το 1/3 από την παραγωγή του εξαιτίας του.

Κάθε δέντρο έχει το δικό του DNA. Έτσι, υπάρχει πάντα μια μικρή ιστορία πίσω από το καθένα. Έχω φυτέψει πολλές ποικιλίες

τώρα από διαφορετικά δέντρα, οπότε κατά μία έννοια σχεδιάζω το χωράφι μου.

Τρώω αβοκάντο κάθε μέρα. Η οπτική της φύσης είναι πολύ διαφορετική από τη δική μας. Υπάρχει μια πολύ αργή χρονική κλίμακα.

Anastasis Efentakis, avocado producer

When my dad died I took over the avocado business and had the freedom to do it my way and make my own mistakes. I had also developed a back problem because of sitting too much in front of the computer. I worked as a sound engineer.

I work a lot but I like to be here, it gives me inner peace. I could never work in an office again.

My dad didn't have any experience as a farmer. In the mid 80s he planted the first 1.500 avocado trees up in the hill. In Chania we have a microclimate with a lot of humidity and water. This helps the avocados grow. We have good weather and good soil. That's why we have an abundance of fruits and they taste so good!

For the ecosystem and the soil, it's good to have different plants. The trees in the forests cooperate in many amazing ways. They have a uniform root system and they help each other. I am cultivating some mango and some pecan plants.

Trees adapt! An avocado tree here, makes around 50 kilos of avocados. There are years though that one tree can give you 200 kilos! We have varieties that are good for summer and winters too. In the early 00s there was an extreme bacteria. I started to find ways to control it because my dad lost 1/3 of his plantation because of it.

Every tree has its own DNA. So there is always a little story about each one of them. I have planted lots of varieties now from different rootstocks, so I kind of design my field.

I eat avocados every day. Sometimes I just scoop them from the fruit. Nature's perspective is very different from ours. There is a very slow time scale.

60

61

Αντωνής Βερικάκης, οργανοποιός

Έμαθα να παίζω μουσική από την οικογένειά μου. Αργότερα θέλησα να φτιάξω το δικό μου όργανο και έτσι έφτιαξα το πρώτο μου λαούτο. Έμαθα μόνος μου. Το είδαν οι φίλοι μου και άρχισαν να μου ζητούν να τους φτιάξω όργανα.

Από το 1997 κατασκευάζω όργανα σε παραδοσιακό ύφος. Προσπαθώ να διασώσω και να διατηρήσω τον παραδοσιακό τρόπο κατασκευής οργάνων αλλά σε μια λίγο πιο σύγχρονη μορφή. Μερικοί οργανοποιοί είναι πάρα πολύ σύγχρονοι. Δεν μου αρέσει αυτό. Κρατάω την παράδοση. Το ξύλο που χρησιμοποιούμε προέρχεται συχνά από το νησί.

Φτιάχνω το δικό μου ύφος διακόσμησης. Έχω ένα όργανο που δείχνει σπόρους σιταριού και άνθη ροζέτας. Μιλάω με το μουσικό για αυτό που του αρέσει και επιλέγουμε μαζί ξύλο και σχέδιο. Κάθε ένα λαούτο είναι μοναδικό. Κάθε οργανοποιός έχει το δικό του σχήμα. Η ιδέα είναι η ίδια, το μήκος και οι χορδές είναι ίδια αλλά το σχήμα και τα ξύλα διαφέρουν.

Σήμερα, η Κρητική μουσική είναι πιο δημοφιλής από ότι ήταν πριν από 30 χρόνια. Τότε ήταν μόνο παράδοση, αλλά τώρα έχει αλλάξει και κάποιοι μουσικοί προσπαθούν να φτιάξουν νέα στυλ κρητικής μουσικής. Στο τέλος η παράδοση παραμένει.

Η γιαγιά μου έπαιζε λαούτο. Ο παππούς μου έπαιζε βιολί. Ο θείος μου έπαιζε κι αυτός λαούτο. Είχαμε πολλά όργανα στο σπίτι.

Κάθε βράδυ στο σπίτι έπαιζα το λαούτο μου. Οι γονείς μου είχαν μεταναστεύσει στην Αυστραλία και μετά στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η γιαγιά μου μας μεγάλωσε στο Σικάγο και εκεί με έμαθε να παίζω λαούτο.

Είναι ωραίο να παίζεις μόνος σου.

Δεν χρειάζεται να είσαι επαγγελματίας για να παίζεις μουσική.

Antonis Verikakis, luthier

I learned how to play music from my family. Later on I wanted to build my own instrument and that's how I made my first laouto (cretan lyre). I learned by myself. My friends saw it and started asking me to make instruments for them too.

Since 1997 I have been building instruments in the traditional style. I try to save and keep the traditional style of building instruments but in a bit more modern type of building them. Some makers are super modern. I don't like this. I keep the tradition. The wood that we use comes often from the island.

I make my own style decorations. I have one that shows wheat grains from Ancient Greece and Rosette flowers. I speak with the player what he likes and we choose together wood and design. Each one is unique. Each maker has his own shape. The idea is the same, the length and the strings are the same but the shape and the woods differ.

Now, Cretan music is more popular than 30 years ago. Back then, it was only traditional, but now it has changed and some musicians try to make new styles of Cretan music. In the end, tradition remains.

My grandmother played the laouto. My grandfather played the violin. My uncle played laouto as well. We had many instruments at home.

Every night at home I played my laouto. My parents had migrated to Australia and then to the States. My grandmother raised us in Chicago and that's where she taught me how to play the laouto.

It's nice to play for yourself.

You don't have to be a professional to play music.

66

67

Concept

Laure Jaffuel

Συνεντεύξεις

Σάντρα Οντέτ Κυπριωτάκη
& Laure Jaffuel

Κείμενα

απομαγνητοφώνιση & επιμέλεια
Σάντρα Οντέτ Κυπριωτάκη

Μετάφραση

Σάντρα Οντέτ Κυπριωτάκη

Φωτογραφίες

Elina Belou

Γραφιστικός σχεδιασμός

Ella Villaumié

Εκτύπωση

Kostopoulos Printing House

Γραμματοσειρά

IBM Plex Sans

Επιμέλεια

Μυρτώ Λάβδα
Ανοιχτά Πανιά, Δήμος Χανίων

Concept

Laure Jaffuel

Interviews

Sandra Odette Kypriotaki
and Laure Jaffuel

Texts

transcript and edited
Sandra Odette Kypriotaki

Translation

Sandra Odette Kypriotaki

Photos

Elina Belou

Graphic design

Ella Villaumié

Printing

Kostopoulos Printing House

Typeface

IBM Plex Sans

Curation

Myrto Lavda
Open Sails, Municipality of Chania

Η έκδοση αυτή εκτυπώθηκε
τον Σεπτέμβριο 2022 σε 200 αντίτυπα.
© 2022 όλα τα κείμενα και οι εικόνες.

The publication was printed
in September 2022 in 200 copies.
©2022 all texts and images

